Бүхэн орончуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Буряат-монголой ҮНЭН

ВКП (б)-тэй ОБКОМ ба Улан-Удын ГК-тэй болон БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕТЭЙ ОРГАН

№ 33 (4416)
1944 оной
ФЕВРАЛИИН
16
ЗРЕДА

Сан 20 мүнгөн.

Трактор заһабарилгын январь һарын дүнгүүдые хараҳа үзөөд ССР Союзай Совнарком манай республикые хангалтатай дээрэ тоолобо.

Нүхэд ремонтнигууд! Трактор заһабарилгынгаа жэлэйнгээ түсэбые түргэнөөр ба һайнаар дүүргэжэ Бүхэ-союзна мүрысөөндэ плахыг түлөө тэмсэгты!

Һургуулиин хүдэлмэрие эрид һэйжаруулха!

Һуралсалай жэлэй эхин хахад дүүрэжэ, хоердохи хахад эхилбэ. Эхин хахад соо манай республикын 520 һургуулида камта 60.400 һурагшад һуралсажа гараба. Үхи хубүүдые эрдэм номдо һургаха ба хүмүүжүүлхэ ябадал сарэг дайнаар тоосеолдоһон хүшэр хүндэ байдалай үе соошье һуладангүй, харин бүхы дээрэ һайжарһан байна. Хэдэн олон һургуулинууд һуралсалай болон хүмүүжүүлгын хүдэлмэрие мүнөө сагай эрилтын ёһоор табижа бага бэшэ амжалта туйлаа.

Һуралсалай жэлэй эхин хахадта, илангаяа Улан-Удэ городой эхэнэрэй гурбадахи номерой хүсэд бэшэ дунда һургуули, Бичурын аймагай «Улаан Одон» колхозой дэрэгдэхи хүсэдбэшэ дунда һургуули, мүн энэ аймагай дунда Хэрээгтын эхин һургуули, Заиграйн аймагай Онохойн хүсэдбэшэ дунда һургуули, Иволгын аймагай Гильбэрын эхин һургуули, Хоринын аймагай Аниноборск эхин һургуули ба бусад олон һургуулинууд һуралсалай болон үхибүүдые хүмүүжүүлэх талаар горьтойхон амжалта туйлаһанинь тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Тиибэшье һаа манай республика дотор бүтэдэ нинтын уялгата һуралсалай зорилго хүсэд дүүрэн бэлүүлэгдэжэ байна гэхын аргагүй. Юуб гэхэдэ, республика дотор 1943—44 онуудай һуралсалай жэлдэ 78.300 һурагшад һургуулинуудта хаваадуулагдаха эзэрэтэй байһан аяд, һуралсалай жэлэй эхин багаар 63.100 һурагшад һургуулинуудта хабаадуулагдаһан байгаа. Тиимэ болохолоороо үлөө 15.200 һурагшад һургуулинуудта хабаадуулагдаагүй болоно. Һургуулиин наһанай үхибүүдые һургуулинуудта хабаадуулха ябадал илангаяа Кяхтын, Зэдын, Тарбагатайн аймагуудта обор муугаар бэлүүлэгдэе.

Тиихэдэ һуралсалай жэлэй эхилһэнтээ хойшо хабаадуулагдаһан һурагшадтаа һуралсалда шанар һайнтайгаар үргэлжэлхэ хэрэгтэнь зохихо эрхэ байдал олгогдоогүй дээрэһээ һургуулиие орихо ябадал үсэгүй бэшэ үзэгдэжэ байна. Энэ байэл Заиграйн, Бичурын, Зэдэмы, Кяхтын болон Кабанскын аймагуудта болоо.

Һуралсалай жэлэй түрүүшын хахад соо һургуулинуудта ород халанэй ба илангаяа бурят-монгол хэлэнэй һуралсал хангалтагүйгээр пабигдаһаниинь элирбэ. Энэ болбол түбхын түрүүндэ, арадай гэрээрэлэй таһагуудай зүгһөө бэлэдхэл һайнтай һурагшадаар хангажа шадаагүй дээрэһээ болоһон хэрэг мүн. Энэнние хоердохи четвертын эсэстэ дүрбэдэхи ба долоодохи классуудта хэгдэһэн контрольно диктант хүсэд эли болгоно. Жэшээлхэдэ, Загастайн дунда һургуулинин дүрбэдэхи класста һуралсажа байһан 25 һурагшадайнь ород хэлээр миин 6-нинь, бурят-монгол хэлээр миин 2-ынь хангалтатайгаар бэшэһэн байна. Дэрэстэйн хүсэдбэшэ дунда һургуулини 4-дэхи класста һуралсажа байһан 14 һурагшадайнь ород хэлээр миин 7-нинь, бурят-монгол хэлээр миин 4-нинь контрольно хүдэлмэшээ хангалтатайгаар бэшэһэн байна. Мүн энэ һургуулини 7-дэхи класста һуража байһан 12 һурагшадайнь миин нэгэ һурагшань бурят-монгол хэлээр хангалтатай бэшэбэ. Иимэ хангалтагүй үзэлтэ республикын бусадшье һургуулинуудаар үзэгдэнэ.

Иимэ хангалтагүйгээр зарим һургуулинуудай хүдэлмэрилжэ байһан ябадал хадаа тэдэ һургуулинуудые эрхилэгшэд һурагшадайнгаа һуралсалые таһалгаряагүй һайнаар үргэлжэлүүлхэ хэрэгтэнь зохид тааламжатай эрхэ байдал олгохо тухай, һурагшадай түрэлхиг болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй хөрэлдэжэ, ушарһан дутуу дундануудые хаһа саг соонь усадхаха хэмжэ, абаагүй дээрэһээ болоно. Тиихэдэ зарим нэгэн колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд «Мүнөө ном үзэжэ байха саг бэшэ» гэжэ һургуулинуудые хаһа саг соонь түлөө залһаар хангахагүйнөө гадна, эдеэ хоолой зүйлеер дутамаг байһан һурагшадта, илангаяа фронтовигуудай үхи хүбүүдтэ болото туһаламжа үзүүлдэгүй заншалтай.

Һургуулинуудые хүтэлбэрилхэ, тэрэнэй доторойнь хэрэгтэ ороложо байха ёһотой арадай гэрээрэлэй таһагуудт, тарэшэлэн БМАССР-эй Наркомпрос болбол һургуулинуудые эрхилэгшэд ба директорнуудэйнгээ һурагшадайнгаа түрэлхид, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ таһарһан шэнги байха ябадые ябадалые харанагүй гэшэ. Наркомпросой хүдэлмэрилэгшэд хүдөөнютагуудайнгаа һургуулинуудаар үсөөн ябадаг байһан дээрэһээ зарим ушарнуудта тэдээнһээ таһаршоһон байна.

Ургажа ябаһан залуу үетэнние советскэ Эхэ орондоо инаг дуратайгаар, бэеэ үгэнгээр хүмүүжүүлжэ, ардэм бэлигай дээжые эршэмтэй һайнаар шудалһан, жаяг заршамтай, бэе махабудын талаар хүдэр бэхи хубүүд басагадые хүмүүжүүлхэ хэрэг гэшэ гүрэн түрэн үнэзэгы удхашанартай хэрэг мүн. Иимэнээ һуралсалай жэлэй эхин хахадта үзэгдэһэн дутуу дундануудые яаз гаһаар заларуулжа, хоердохи хахадай һуралсалые жэшээтэ һайнаар үргэргэхэ ябадалые ериг дэнэ.

ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Советтэ

1944 оной январь һарада тракторнуудые заһабарилха түсэбэй дүүрэлтыг дүнгые хараҳа үзөөд ССР Союзай Совнаркомой тогтоолоннинь:

1. 1944 оной январьда тракторнуудайнгаа заһабаринан түсэбые МТС, совхозуудай эрхим һайнаар дүүргэнэнэй түлөө тракторнуудай заһабаридта шалгарһан хүдэлмэрилэгшэдые шагнахынь тулада 3.000 гүхэригэй мүнгэн шагнал үгэжэ, Грузинска ССР-тэ, Краснодарска хизаарта, Новосибирскэ областьдо, Воронежскэ областьдо, Московско областьдо Гүрэнэй Оборонын Комитедэй дамжуулгын Улаан Тугые олгохо.

2. 1944 оной январьда тракторнуудые заһабарилха түсэбэе Украинска ССР, Казахска ССР, Узбекска ССР, Киргизска ССР, Туркменскэ ССР, Таджикска ССР, Азербайджанска ССР, Армянска ССР, Ставропольска, Алтайска, Приморско, Хабаровска хизаарнууд, Архангельска, Челябинска, Чкаловска, Свердловско, Молотовско, Орловско, Горьковско, Ярославска, Тульска, Калининска, Ивановска, Иркутска, [illegible] нскэ, Кемеровско, Курганска, Кировскэ, Ленинградска, Вологодско Курска, Саратовска, Тамбовско, Воронежско областьнууд, Татарска АССР, Башкирска АССР, Удмуртска АССР, Буряд-Монгол АССР, Якутска АССР, Коми АССР, Чувашска АССР, Дагестанска АССР дүүргээ гэжэ тэмдэглэхэ.

СССР-тэ байгаа Югославска сэрэгэй частиин боецүүд болон командирнуудта

Югославиин арадай-сүлөөлэлтын антифашистска вече болбол фашистска эзэмдэгшэдтэ тэдэнэй усталска болоҳ четническэ зарсаварта эсэргүүсэн югославска арадуудай саг үргэлжэ хэжэ байгаа тэмсэл дотор ургаҳ мандажа байһан шэнэ демократическа федеративнэ сүлөөтэй Югославиин үмэнэһее болон Югославиингаа) арад зондо үнэн шүтэнги зандаа байһан хадагнай тэдэнэй үмэнэһее таанарые амаршална гээшэ.

Шэнэ сүлөөтэ федеративнэ Югославиин хүбүүд ба боецүүд!

Тэмсэгээр ошоод байһан тэрэ ороондоол адлаар, мүн өөрынгөө ороной түлөө тэмсэжэ байһан хадаа тэрээндээл адлаар байгты. Улаан Армитай эзэрэлжэ ябаад тэмсэл хэхээр жагсаһан хадаа тэрээн шэнгээр ябагты. Советскэ арадай болон тэрэнэй агуучехэ вождь ба полководец маршал Сталин таниа үгэжэ барюулһан буу эзбсэгыень алдар сууда тарганты. Манай арадай-сүлөөлэлтын армиин түгые дээрэ үргэгты. Сүлөөлэгдэһэн Эхэ ороннай таанарые өөрынгөө үнэн сэхэ ба алдарта хубүүд гээшэ гэжэ үгтан абяхаал.

Югославиин арадай-сүлөөлэлтын антифашистска вечын түрүүлэгшэ **ИВАН РИБАР.**

СССР-тэ байгаа Югославска сэрэгэй частиин боецүүд болон командирнуудта

Югославска арадай-сүлөөлэлтын армиин болон партизанска нэгдэлүүд болбол таанарые амаршалаад, нинтынгээ дайсанда эсэргүүсэн алдарта Улаан Армитайгаа гар гарһаа барилсан ябажа, сэхэ дайн байлдаанай газарта суггаа тэмсээд байхадаа, Югославиин арадай-сүлөөлэлтын армие болото бүгээрынь харуулха байхат гэжэ сохом найдаабди.

СССР-тэ байгаа Югославска сэрэгэй частиин боецүүд болон командирнуд, нүхэдүүд! Таанар хадаа) советскэ газар дээрэ Улаан Армитай зэргэлэн ябажа өөрынгөө Эхэ ороной Эрхэ сүлөөтэй түлөө тэмсэжэ байһан манай арадуудай анха түрүүшын буу зэбсэгтэ отряд гээшэт. Советскэ арадуудай тэдэнэй героическа армида бидэнэй айхабтар ехэ зэрэтай байһан тухай, дарлагдаһан ороннуудые сүлөөлхэ хэрэгтэ Улаан Армиин авангардна үүрэг дүүргэжэ байһанайнь түлөө тэрээнэй бидэнэй хэлы ехэ баясхалан хүргэжэ байһан тухай тэдэндэ хөөрэжэ үгэгты. Манай героическа арадай-сүлөөлэлтын армиин алдар сууда гарахаа юм гэжэ хүлеэжэ байнаб.

Фашизмда үхэл! Арад зонниай эрхэ сүлөөтэй болоҳ лу!

Югославиин арадай-сүлөөлэлтын армиин Верховно Главнокомандалагша **Маршал ТИТО.**

Урдынгаа амжалтые улам арбидхана

Заиграйн аймагай түрүү колхозуудаа адууһа малайнгаа тоо толгойе олошоруулха талаар үнэгэрэгшэ жэлдэ бага бэшэ амжалта туйлажа түрэнэй түсэбые түрэл бүрнин малаар үлүүлэн дүүргэнэн байгаа. Энэнэй тоото Асагадай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ, «III Интернационал» болон бусад колхозуудаа ороно.

Тэдэ колхозуудай энэшье жэлдэ удынгаа аажалтые улам арбидхана. Жэшээлхэдэ, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлэй нюурта абаһан 20 толгой тугал, 288 толгой хурьга эшэтэдээ нэгэшье голгойе хоролтогуйгээр тулжүүлнэ. Энэ жэлдэ абаһан 57 толгой тугал, 94 толгой хурьга эшэтэдээ барааниинь мал болгожо байһан «III Интернационал» колхоз энэ жэлэй түл абалгые жэшээтэ һайнаар үнэгэрэжэ байна. Түл абалгые тэрэшэлэн «Оборонэ СССР» колхоз һайнаар үнэгэрэнэ.

Г. ДАШИЕВ.

Газогенераторна тракторнуудые түлишөөр хүсэд хангаха

Үнэгэрһэн 1943 оной нюурта манай республикын машинно-тракторна станциинуд газогенераторна тракторнуудые хангалтагүйгөөр хэрэглэжэ, эдэ тракторнуудта үнтэнэн тракторна хүдэлмэрнин түсэбые дүүрэгүй байгаа. Бүхы дээрээ газогенераторна тракторнууд тракторна хүдэлмэрилгээ түсэбые зубхэн лэ 36 процент дүүргэн һэн.

Тракторна хүдэлмэрилгээ жэлэй түсэбые миил 4 процент дүүргэнэн Бичурын, 14 процент дүүргэнэн Окино-Ключевскойн болон бусад зарим нэгэн МТС-үүд газогенераторна тракторнуудые тэсэшэгүй муутаар хэрэглэнэн байна. Газогенераторна тракторнуудай ажалай бүтөөсын иимэ бага байгаан ушар хадаа тэдэнние түлишөөр хаһа саг соонь хүсэд хангажа шадаагүй дээрэнээ баһа болоһон юм гэжэ сэхэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Манай республикын колхозуудаа мүнөө жэл недондоной эхиһоо бага бэшэ, харин ехэ хэмжээнэй тарилга хэхэ байна. Тиимэ хадаа тракторна хүдэлмэрнин хэмжээ улам ехэдэхэ болоно. Иимэ ехэ хэмжээнэй хүдэлмэрние амжалтатайгаар дүүргэхын тулада һайнаар заһабарилгдаһан тракторнуудай хажуугаар, тэдэндэ хэрэглэгдэхэ шэнгэн ба хатуу түлишэнүүд хэрэглэгдэхэ болоно. Энэ 1944 он соо республика доторнай 61.000 кубометр түлишэ бэлэдхэгдэхэ ёһотой.

Хүсэд бэшэ мэдэгдэхэ республика дотор ойрдоо 5.000 гаран кубометр түлишэ бэлэдхэгдээд байна. Газогенераторна тракторнуудта түлишэ бэлэдхэхэ талаар 2.000 гаран кубометр түлишэ бэлэдхэнэн Мухаршэбэрэй аймагай колхозуудаа нэгэ бага дээрэ байдалтай. Энэ аймагай «Красный Заган» колхоз 200 кубометр түлеэ бэлэдхэжэ, 62 кубометрыень хюрөөдэбэ. Бэлэдхэнэн 160 кубометр түлеэнэйнгээ 50 процентыень хюрөөдэнэн «Путь Ленина» колхоз түлишэ бэлэдхэлтые бусадта орходоо эмхитэйгээр хэнэ.

Сэлэнгын аймарһаа абтаһан мэдээнэй ёһоор газогенераторна тракторнуудые түлишөөр хүсэд хангахын зорилгоор энэ аймагай колхоз бүхэнние 4—7 хүн түлеэ бэлэдхэлдэ хүдэлмэрилнэд. Загастайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозоо түлеэ бэлэдхэл ба тайралтада хамта 7 хүн хабаадана. Түлеэ бэлэдхэхэ ябадал Молотовой, Куйбышевай нэрэмжэтэ болон бусад колхозуудаар мүн лэ эмхитэй үнэгэрэгшэ байна.

Тиибэшье газогенераторна тракторнуудые түлишөөр хангаха ябадал республика дотор нула ябана. «Ой тайга соо байһан хадаа түлеэ залһаар дутаахагүйбди» гэһэн урда жэлнүүдэй хэндэшье нэрэгтэй шалгаг үгэгдэ энэ жэлдэ гараха эзэргэгүй. Тиимэнээ сайнай байһан энэ үеые зубөөр хэрэглажэ, шартын харгыгаар түлишэ бэлэдхэхэ гэшэ колхоз бүхэнэй хамагай шухала зорилго болоно.

1944 оной худөө-ажахын жэлэй амжалта болбол тракторнуудай, тэрэ тоодо газогенераторна тракторнуудай һаагүй хүдэлмэрние ехэнхидээ дулдуйдаха байна. Энэ ушар байдалые анхаралдаа абажа тухэрэзи жэл соо хүсэд болохо түлишөөр газогенераторна тракторнуудые хангаха ёһотойбди.

П. НИМАЕВ.

Хэлэнэн үгээз, хэнэн хэрэг

18 партсъездын нэрэмжэтэ колхозой кузница болон хомут тоног уяха үдэхэ мастерской соонь эршэтэ хүдэлмэрэ бусадтаа. Эдэ хүдэлмэринүүдые хэхэ бүтээхээр табигдаһан түмэршэ дархашуул, үдэршэн өедолшод хамат бухы арга шадабарэа гаргажа ерэхэ хабарай тарилгада шанар һайнтай бэлэдхэл хангахын түлөө тэмсэнэд. Мүнөө заһабарилгаа 31 плуг, 24 борной, 3 сеялка гараад байна. Тиихэдэ 75 комплект хомут тоног болон 10 тэрэн заһабарилагдаба.

Мүнөө үлэгшэ машина эзмсэгүүдэй заһабаридта 4 түмэршэ дархашуул хүдэлмэрилнэ. Эдэнэр хамат бухы машина эзмсэгүдэйнгээ заһабарние Улаан Армиин 26-дахи жэлэй алдарта ойдо эрхим шанартайгаар хүсэд дүүргэхэбди гэһэн тодорхой уялта абабаа. Хэлэһэн үгээз хэнэн ажалаараа ба бадхаха байнандань ямаршье һэжэг түрэгдэнэгүй.

Ц. ГОМБОЕВ.

Адууһа малаа һайнаар үбэлжүүлнэ

СОСНОВО-ОЗЕРСК, февралиин 15. (Телефоноор). Исинтиин сомоной 17 партконференциин нэрэмжэтэ колхозой членүүд адууһа малдаа шэмэтэ һайн тэжэрэл, үрин дулаан байра байдал бүри зуун-намарай үедэ хангажа шадаа һэн.

Ороддосото хүдэлмэрэнь өөрынгөө үрэ харуулба. Энэ колхозой 1032 толгой үнээ бурууһ, 1.220 толгой хонин ямаан тамир тэнхэмтэй байн ондо оруулагдажа байна. Тиихэдэ 493 толгой адуунайнь 37 процентнь өтар тарганууд. Эндэхи малнууд ехэнхидээ хагда һайнтай нэмэри дулаан газарнуудаар бэлдэгдэнэ.

Энэнь үбнэ тэжээлэ алмаха хэрэгтэй бүлаганнь боложо үгэнэ. Анхаяһаа хойшо үбнэ тэжээлдээ нарин тамтайгаар хандажа, адууһа малаа бэлдээжэ өтар тарганаар ондо оруулжа байһаншье мүрөөө 17 партконференциин нэрэмжэтэ колхоз хүрэнь һуугаа колхозуудтаа социалистическэ туһаламжа болгон аяар 3.500 центнер үбнэ тэжээл урьһалба.

Мүн энэ сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз адууһа малаа бэлдэ тарган һайнаар ондо оруулжа байна. Энэ колхозой 500—600 адуун ходоодоо бэлдэжэ дааганнинь далантай, адуунинь арбинтай ябана. Адууһа малдаа иимэ садхалан бэ үрин дулаан үбэлжэлтэ хангажа байна колхозуудай аймаг дотор олон.

Ц. ЭРДЫНЕЕВ. АЗО-е даргша.

Түсэбөөр үлүү 1833 литр һүн

Сэлэнгын аймагай Тельманай нэрэмжэтэ колхозой һаалиша нүхэр Балжин Аюшеева болбол 12 үнээнээ 12 тугал абаад, тэрэнээ жэшэшье хоролтогуйгээр, тобир тарганаар түлөгүүлжэ байна. Нүхэр Аюшеева түсэбэй ёһоор 9.620 литр һү абаха ёһотой аад, 11.463 литр һү абажа түсэбее үлүүлэн түүгээ.

Гэм хэһэн хүнүүд, гэмыень далдалһан АЗО

«Колхозуудта ба совхозуудта адуу моридой тоо толгойе олошоруулха ба тэдэнэй байдал харууһалые һайжаруулха хэмжээнүүд туухай» СССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолые Бичурын аймагай зарим нэгэн колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд назатай хойрогоор эбдэнэ.

Логовскинин нэрэмжэтэ колхозой зарим нэгэн колхозчинууд адуу моридтоо адаһан ёһоор хандана. Энэ колхозой 84 морионой нюрга нээрынь нязархай, 31 морининь яндан туранхай, 88-нинь дундаһаа доошо хүсэтэй ба зубхэн лэ 27 морининь дунда хүсэтэй байна. Энэ колхозой правлени адуу моридоо иимэ байдалда оруулһан хүнүүдтэ хэмжээ абахаар акт хэрэг зохеоһоншье һаа тэрэнээ бэлүүлдэг заншалгүй. Жэшээлхэдэ, моря унаагаа муугаар харууһалжа ажал хүдэлмэрийнь гаргаһанайнь түлөө 5-дахи номерой бригадын бригадир нүхэр Шкуратовые эзмэтэй хүн гэжэ тоолоод 5.000 тухэригэй пэхэбри хэбшье тэрэнь коонон саарһан дээрээ хосорбо. Ажал хүдэлмэринйнь дүрбэн толгой мори гарганан моришон Шиханов ямаршье эзмэдэ хабаадуулагдашгүй орхигдобо.

Энэ колхозой правлени адуу моридойнгоо үбнэ тэжээлээр дутажа, хээрын сагаан талада тохиножо байхадань энэ тэхэ хэмжээ абанагүй. Дүрбэн унага хаяуулһан гэмтэ нюур тухай акт АЗО-до хүргэгдэнэн байбашье тэрэшье хэрэг абяа анигүй үлеэ.

Гэм хэһэн хүнүүд, гэмыень далдалжа байһан АЗО тухай ВКП(б)-гэй Бичурын айком ба аймисполком хэмжээ абахань шухала.

А. МАНГУТОВ,
(«Б-М Үнэнэй» корреспондент).

Генерал-полковник **В. И. ЧУЙКОВ.**
(ТАСС-эй фотохроникаа).

Советскэ Информбюороноо

Февралиин 14-эй оперативна мэдээн

Февралиин 14-эй туршада ГДОВ городһоо урдуур, зүүн-урдуур манай сэрэгүүд добтолгоо үргалжалуулжэ, хэдэн һуурин газарнуудые эзэлбэ.

ЛУГА городһоо урдуур манай сэрэгүүд добтолгото байдаанууде хэжэ зуурал БАРАНОВО, ЗАПОЛЬЕ, СМЕРДИ, ПУСТОШКА, ДУБРОВКА, КУТ, РАКОВИЧИ, НАВОЛОК гэдэг һуурин газарнуудые эзэлбэ.

ЗВЕНИГОРОДКА ба ШПОЛОҺОО хойуур манай сэрэгүүд дайсанай байлдаадэйжэ бүлэглэлтые үгы хаха байлдаагаа үргэлжэлүүлхэ зуураа эсэргүүсэлтыень нуга даражэ, Киевскэ областиин КОРСУНЬШЕВЧЕНКОВСКИЙ гэдэг городые, КОШМАК, ЛИСТВЕНА, ПЕТРУШКИ, ТУРКЕНЦЫ, САМОРОДНЯ гэдэг һуурин газарнуудые эзэлһэн байна. Энэнтэй нэгэ доро ЗВЕНИГОРОДКОҺОО баруун-хойуур манай сэрэгүүд бэнэлэгдэнэн бүлэглэлтэдэ туһалхаар сүмэ сохин орохо гэжэ ермэлэгдэн дайсанай танкнууд болон ябган сэрэгүүдэй томо хүсэнүүдтэй хатуу шанга байлдаанууде хэбэ. Амиды хүсэн ба техникынгээ талаар ехэ гэлэтэдэ орожо байжа дайсан болбол манай хамгаалгын газар худар бага зэргээр хушуурин орожо шадаа. Тус байлдаанай үедэ 2.000-наа үсөөн бэшэ немецкэ солдат болон офицернуд хоггдагдаһан, дайсанай 73 танк, 20 гаран самоходно ехэ буу галлагдаһан ба гэмтэгдэнэн байгаа. Советскэ летчигууд дайсанай аэродромдо добтолго хэбэ.

* * *

«Жальгирис», «Вильнюс» гэдэг отряд нуудай бүлэг литовско партизанууд туулгэрамай хүүрэг тэнэлжэ, фронт ошоно ябаһан немецкэ сэрэгэй эшелонние хажуу худар халаан унагаагаа. Бухы состав хаа бала бууже, дайсанай 200 гаран солдат болон офицер үгы хэгдэв. Ондоо нэгэ газарта советскэ патриодууд немецкэ сэрэгэй 3 поездые минэдэ оруулан унагаажа, хэлхэ-холбоогой телефонно-телеграфна линие 20 километр газарта таһалаа.

* * *

Ленинградска фронт дээрэ хуурай замай хүсэнүүдэй немецкэ главнокомандованиин штабай инженерэй таһагай сэрэгэй корреспондент Рудольф Харт гэгдэ пленде абтаба. Тэрэ интэжэ хөөрэнэ: «Үнэгэрэгшэ жэлэй намар Берлиндэ байхадаа би шэнэ томилолто абаад, Ленинградай оршондо ерэ һэм. Тэндэ немецкэ саперуудай һүдэлмэринүүдтэй танилцаха ёһотой байгаа Һэм. Фронт дээрэ ноябрьда ерэһэн байгааб. 50-дахи армейскэ корпусой штабта саперно сэрэгүүдэй начальник полковник Дюрент тэгшэнэ хэрэгтэй мэдээнүүдэ абаад, Литовско хаяа дээгүүр. Мүн тэрэшэлэн Пушкин городой хажуугаар ябаа һэм. Тэндэ ябахадаа Ленинград шадар байгуулгадаһан бүхэжүүлгэнүүдые түйсэд хараха аргатай байна байгааб. Тэдэ бүхэжүүлгэнүүдые ехэл һайнаар тухэргэдэгэн дээрэ тоолоо бэлэйб. Берлиндэхишье, фронт дээрэхишье сэрэгэй мэргэжэлтэд, мүн тиимэл һиналтай байдат байгаа. Манай бүхэжүүлгэ дабагдамагүй, советскэ сэрэгүүдэй ямаршье түрилтэдэ тэсэжэ шадаха байха гэжэ бүтөөгдөөгүй лабаар эзэлгдэг байгаа юм. Тэдэ һүүлэй үедэ болоһон ушар байдалнуудаа ородуудай шадабарие бидэнэрэй багаар сэргэжэ байһан ябадалые тэрэшэлэн харуулаа. Ородой артиллериин буудалта болбол бидэнэрэй хоер жэлэй туршада байгуулһан ба ямаржуулһан эзэз хүсэтэй инженерэй бүхэжүүлгэнүүдые газартай хуухан һалтаагаа.

★★★

Гдов городһоо урдуур, зүүн-урдуур манай сэрэгүүд добтолгоо үргэлжэлүлжэ хэдэн һуурин газарнуудые эзэлбэ. Зарудниие гэдэг һуурин газарай оршондо Н-скэ соединениин частьнуудаа дайсанай бүлэг сэрэгүүдые бэнэлэгдэ хатуу шанга байлдаа хэлэнэйнгээ эсэстэ тэлэнние усадхаһан байна. Немецүүдэй 72 ехэ буу, тэрэ тоодо гусениицаар шэрэгдэн ябаагаа 3 хүнэ, ехэ буу, 350 автомашина, аһаатай 80 повозко, 1.500 адуу мори ба бусад трофей бүлаан абтаба. Горьтойхон олон хүнүүд пленде абтаа. Манай бүлэг татнуулшад: сержант Кабанов, ефрейтор Денисенко, аскаршта сержант Шадский, сержант Терехов, улаанармеецүүд Федоров, Швец гэгшэд гэб гэнтэ дайсанай бүлэг тулгуурийн пунктдэ добтолоо ороһон байгаа. Гэнтэ дээрээ ортохоо немецүүд эсэргүүсэлтэ хэнгүйгээр буу зэбсэгээ хуряаба. Татнуулшад 36 гитлеровые пленде абаа.

* * *

Луга городые эзэлэн абаһан манай сэрэгүүд немецүүдэнэ 42 ехэ буу, 61 миномет, 2.000 винтовко ба автомат, 4 танк, 2 хуягта машина, 170 автомашина, 80 повозко, миллион гаран һомо, 6.000 снаряд ба авиабомбо, һомо хэрэгсэлтэй, горючитай 50 склад бүлаан абаба.

* * *

Звенигородка ба Шпола городуудаа хойуур манай сэрэгүүд дайсанай бэнэлэгдэнэн бүлэглэлтые үгы хэхэ байлдаагаа үргэлжэлүүлбэ. Н-скэ соединениин частьнууд немецүүдэй үсэд шанга эсэргүүсэлтые нуга даража, хэдэн һуурин газарнуудые эзэлээ. Советскэ боецүүд амжалтаяа хүтэлжүлжэ, бэнэлэгдэнэн бүлэглэлтэй түшэг тулгуурийн пункт болоҳо Корсунь-Шевченковский городые хамгаалжа байһан дайсанай частьнуудта сохилто хээ. Манай сэрэгүүд айхабтар шанга байлдаануудые хэнэнэйнгээ эсэстэ мүнөөдэр немецкэ тарнизонние хаяа намна сохижо, Киевскэ областиин районно центр болохо Корсунь-Шевченковский городые эзэлбэ. Нэгэ немецкэ часть бэнэлэгдэнээ мултаран гараха гэдэлтэ хээ. Манай сэрэгүүд дайсанай энэ бүлэгые таһалаад, 1.000 гаран немецкэ солдат болон офицернуудые үгы хэнэн байна. Звенигородка городһоо баруун-хойуур манай сэрэгүүд бэнэлэгдэнэн бүлэглэлтэдээ туһалхаар сүмэ сохин орохые эрмэлэзнэн дайсанай танкнууд болон ябган сэрэгүүдэй томо хүсэнүүдтэй байлдаа хэжэ үргэлжэлүүлбэ. Туйлай шанга байлдаа болоо. Зарим пунктнууд хэлэн дахин хоер тэмцэлэ гарһаа гарта орожо байна. Советскэ артиллериистнуд, миномет чигууд, ябган сэрэгүүдэй добтолгоо ябаһан гитлеровецүүдэй колонные мэргэнээр буудаба. Ехэ гэлэтэдэ орожо байжа немецүүд манай хамгаалгын газар худар нэгэ бага хушуурин орожо шадаа. Тус байлдаанай үедэ 2.000-наа үсөөн бэшэ немецкэ солдат болон офицернуд хоггдагдаһан, дайсанай 73 танк, 20 гаран самоходно ехэ буу галлагдаһан ба гэмтэгдэнэн байгаа. Советскэ летчигууд дайсанай аэродромдо добтолго хэбэ.

* * *

«Жальгирис», «Вильнюс» гэдэг отряд нуудай бүлэг литовско партизануд туулгэрамай хүүрэг тэнэлжэ, фронт ошоно ябаһан немецкэ сэрэгэй эшелонние хажуу худар халаан унагаагаа. Бухы состав хаа бала бууже, дайсанай 200 гаран солдат болон офицер үгы хэгдэв. Ондоо нэгэ газарта советскэ патриодууд немецкэ сэрэгэй 3 поездые минэдэ оруулан унагаажа, хэлхэ-холбоогой телефонно-телеграфна линие 20 километр газарта таһалаа.

* * *

Ленинградска фронт дээрэ хуурай замай хүсэнүүдэй немецкэ главнокомандованиин штабай инженерэй таһагай сэрэгэй корреспондент Рудольф Харт гэгдэ пленде абтаба. Тэрэ интэжэ хөөрэнэ: «Үнэгэрэгшэ жэлэй намар Берлиндэ байхадаа би шэнэ томилолто абаад, Ленинградай оршондо ерэ һэм. Тэндэ немецкэ саперуудай һүдэлмэринүүдтэй танилцаха ёһотой байгаа Һэм. Фронт дээрэ ноябрьда ерэһэн байгааб. 50-дахи армейскэ корпусой штабта саперно сэрэгүүдэй начальник полковник Дюрент тэгшэнэ хэрэгтэй мэдээнүүдэ абаад, Литовско хаяа дээгүүр. Мүн тэрэшэлэн Пушкин городой хажуугаар ябаа һэм. Тэндэ ябахадаа Ленинград шадар байгуулгадаһан бүхэжүүлгэнүүдые түйсэд хараха аргатай байна байгааб. Тэдэ бүхэжүүлгэнүүдые ехэл һайнаар тухэргэдэгэн дээрэ тоолоо бэлэйб. Берлиндэхишье, фронт дээрэхишье сэрэгэй мэргэжэлтэд, мүн тиимэл һиналтай байдат байгаа. Манай бүхэжүүлгэ дабагдамагүй, советскэ сэрэгүүдэй ямаршье түрилтэдэ тэсэжэ шадаха байха гэжэ бүтөөгдөөгүй лабаар эзэлгдэг байгаа юм. Тэдэ һүүлэй үедэ болоһон ушар байдалнуудаа ородуудай шадабарие бидэнэрэй багаар сэргэжэ байһан ябадалые тэрэшэлэн харуулаа. Ородой артиллериин буудалта болбол бидэнэрэй хоер жэлэй туршада байгуулһан ба ямаржуулһан эзэз хүсэтэй инженерэй бүхэжүүлгэнүүдые газартай хуухан һалтаагаа.

Партийна ажабайдал

Хүндэтэ үүргээ мартажархиһан партийна организацинууд

Галы[illegible]ай түмэхэмэй узелай станцыя дэргэдэ Сэлэнгын аймаг соохи партийна организацинуудай эгээн томохо болхо партийна организацинууд бии. Эдэ партийна организацинуудай коммунистнууд аймаг[illegible]ай инженерно-техническэ хүдэлмэ[illegible]лэгшэдтээ буридэһэн байха. Иигээд байхадаа, өндөхи коммунистнууд политическэ, мүн теоретическэ дүүрэн бэлэдхэлтэй болоно гээшэ.

Гэхэ зуура, эдэ партийна организацинууд өөнэдынгөө хүндэтэ үүргэнүүдые шүүрэгэ[illegible]н түлөө нинтэ-партийна, политическо-эмхидхэлэй хүдэлмэрие тиимэ гэшэгүй муугаар эрхилдэг байна. Иимэ байдалыень Һаяхан партийн айкомой хүдэлмэрилэгшэд шалгалта хэжэ эдэрүүлэһэн байна.

Түбхын түрүүндэ, 16-дахи станцыин дэргэдэхи партийна өхин организаци (парторганизацинь секретарь нүхэр Галычкин) партийно-политическэ хүдэлмэрие үргэн нинтэ хүдэлмэришэлэй болон өлбэхаагшадайнгаа дунда тон хангалтагүйгөөр эрхилдэг Коллективэйгээ членүүдэй дунда политическэ темээр хөөрэлдөөнүүдые болон элидхэлнүүдые үнгэргэлдэггүй. Өндөхи агитколлективэй хүдэлмэри тон муугаар эрхилэгдэхэһэн гадна, өдөрөй агитаторнуудынь өөнэдынгөө хүндэтэ үүлгэнүүдые мартажархиһан байха юм. Партийна өхин организацийн секретарь нүхэр Галычкин болбол агитаторнуудайнгаа дунда семинар, хөөрэлдөөнүүлые үнгэргэдэггүй. агитаторнуудай хүдэлмэрие сат үргэлжэ шалгаха. тэдэнэй хүдэлмэридэ туһалажа үзүүлхэ ябадалые бэлүүлдэггүй, эдэ шухалын шухала хүдэлмэрие тоодоггүй зэнгэлгэй байгаа.

Верховно Главнокомандлагшна Советскэ Союзай Маршал нүхэр Сталинай «Советскэ Союзай Өөгэ ороно хамгаалгын агуурхэ дайн тухай» номые өндөхи өдөлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад үнэгэлгөөр шудалдаггүй байхаһаа гадна, тус партийна организацийн коммунистнуудые эдэ түүхэтэ номые хангалтагүйгөөр шудалжа байнад. Үнгэрэгшэ 1943 оной июурта тус партийна организацийн дэргэдэ байгуулагдаһан кружогой занятие ородоо 3—4 дахин үнгэргэгдэхэ зуурда олонхи коммунистнуудынь ородоошье занятида хабаадалсаагүй байнад. Эдэ занятие үнгэргэхэдээ ВКП(б)-гэй айкомой пропагандта ба агитацийн тэ[illegible]газар Һайшаагдаһан тематикын ешоор үнгэргөөгүй. харин өөнэдөө мэдэдэ багаэрэгэ хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэжэ, эдэ шухала хэрэгые хайша хэрэгээр дүүргэдэг байгаа. Өлдэхи коммунистнуудые өөнэдынгөө идейно-политическэ мэдэрэлые дээшэлүүлхын түлөө зааханшье Һаналта табигдагүй байһан баримтануудые элирүүлдэдэг.

Мүн тэрэшэлэн, өндөхи комсомольско организацинуудые өөнэдынгөө хүндэтэ үүргэнүүдые тон багаар бөелүүлнэ гээшэ, иманга комсомольско организацийн хүдэлмэрилэ партийна хүтэлбэри үүгэдэг.

Мүн дээрэнээ болоно Тиин зарим комсомолецууд ажалай үлдэр бүтөөсөөгүдые туйлажа, жэшээтэ стахановска ажал хүдэлмэри бүтөөдэг байна. Тэд, тэдэнэ партийн зэргэлэ элсүүлхэ тушаа партийна организацийн секретарь нүхэр Галычкин ямаршье хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулдаггүй, Һанаа амархан Һуудаг юм. Һаяхан болоһон партийна суглаан дээрэ нинтэ-политическэ хүдэлмэриин тухай асуудалые зүблэн хэлсэхые олонхи коммунистнуудыг дурадхалгүй орууулнаһан бэлэй. Зүгөөр, нүхэр Галычкин болбол өнөөдэнь эрид арсаһан байна.

Тус станцийн нарووозо таһагай дэргэдэхи партийна организаци, тэрэнэй секретарь нүхэр Елесеев мүн лэ партийна хүдэлмэрие муугаар ябуулна. Партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэрие эрхилдэггүйнь ушарта энэ таһагай хүдэлмэри өхэхэн таһалдабаритай байна. Жишээлхэдэ, шулуу нүүрнь бэлэдхэхэ түсөб хололоо таһалдадаг. Ушар инмэйнээ, өндөхи электростанци гүнзэгы таһалдалда оронхой. Электростанцийн ажал хүдэлмэрээ айхабтар муугаар табиһан ушарһаа паровоз зайһабарилха түсөб таһалдадаг. Мүн паровоз зайһабарилхадаа голодно өхэхэр гергээ. Тус партийна организацийн зарим коммунистнуудай даалгабарита ажалдаа хайхарамжагүйгөөр, жаят зарим муутайгаар хандадаг дээрэнээ, вагоной составта паровоз саг дорсоо үгтэдэгүй байдаг. Өндөхи водокачка гүнзэгы таһалдалда ороохой байха.

Нинтэ-политическэ өсөдэлмэриие хангалтагүй табиһан дээрэнээнь Һүүлэй сагта өндөхи коллективэй зарим нэгэн хүдэлмэрилэгшэд социалистическэ үмсые үриих, гэхэ, хулгайлха мэтын ябадалые гаргаһан дээрэнээ, суудта ороһон ябадалнуудые бии.

Мүн тэрэшэлэн тус станцийн дэргэдэхи Һүргуулиин, больницын болон зоветехникумэй дэргэдэхи партийна организацинуудые өөнэдынгөө хүдэлмэриие мүнөө үсын оршон байдалыень дулдыдуулан шэнэлхэн табижа шадаагүй байнад.

Иимэ өхэ таһалдалда ороод байнан үшар дээрэнээнь, эдэ партийна организацинуудай хүдэлмэриие ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айкомоор томилогдоһон тусхай комисси тэдэнэй хүдэлмэриие уг үндэ[illegible]ернь шалгажа үзэнэн байгаа. Тиихэ зуура, эдэ комиссинууд тэндэхи партийна эсэгэ организацийн коммунистнуудай бүтөдэнь хабаадалгатайгаар партийна суглаа үнгэргэжэ, тэрээн дээрэ большевистскэ шүүмжэлтые өөдөр сахиргүйгөөр эрхилүүлжэ, тус партийна организацинуудай саашадаа хүдэлмэрилхэ тухай дэлгэрэнгы хэмжээ-ябуулганууд хараалаһан шидхэбэри гаргаһад. Тэд, Һүүлэй сагта эдэ партийна организацинуудай хүдэлмэри багаэрэгэ Һайжаржа байха юм. Тиибэшье, эдэ хэмжээ-ябуулганууда хэр эергээр дүүргэжэ байһан тухайнь партийн айком сат үргэлжэ шалгаха ёһотой.

Б. ЦОКТОЕВ,
Сэлэнгын айкомой пропагандист.

Улан-Удэ городто хүдөө-ажалай выставкэ нээгдээ

Февралиин 13-да «Динамо» клубта хоердохи выставкэ нээгдээ.

Эндэ городой 11 туһалбариин ажахынууд өөнэдынгөө ажалай эрхим туйлалтануудые харуулнад. Тус выставкэдэ 600 үүн хабаадалсана

Главкад павильон Һудар ороод үзэхэдэ, тэндэ Наркомземэй стенд тол ехэ Һуурин эзэлнэ. Тэрэнь «Буряд-Монголой социалистическэ хүдөө-ажал фронтдоо» — гэжэ нэрэтэй юм. Эсэгэ ороно хамгаалгын данай эхилгэнээ хойшо хүдөө-ажалай республикын туйлаһан амжалтануудынь олон янзын экспонадуудаар харуулагдана. Стенд дээрэ манай эндэхи колхозуудай элбэг ехэ ургуулдаг пшениц, ярица болон бусад хүдөө-ажалай культурануудыг табяатай байна. Тариа талхаһаа гална, колхозно зүгын ажалай гаргаһан мед, воск табигданхай. Олон тоонуд, таатай зохидоор бэшэгдэнэн таблица ба диаграмануудыг манай колхозно тарааһадай хэнэн алдарта Һайхан хэрэгүүдые эли тодо болгон харуулжа үзэнэ. Дайнай эхилгэнээ хойшо ороһоо культурануудай тариилгын талыай дайнай урда тээхилэ орходоо 109 процент, техническэ культурануудыг—432 процент, овощь—130 процент нэмэнэн байха юм. Баһа, сахарай свекло, улаан, махорко гэхэ мэтын культурануудыг тариидаг болоо.

Манай колхозуудай гүрэндэ тариа талха, овощь хартаабха, тоно мяха гэхэ мэтын продуктнуудые тушаха үзэлгээ хэрэгэргээр дүүргэжэ байһан тухай таблица бии байна. 1940 онтой жишээлбэл тариан 164 процент, хартаабха 127 процент, овощь 205 процент үлүү гүрэндэ оруулагдаһан байна.

Алуу мал үсхэхэ тушаа манай колхозуудыг нилээд ехэ туйлалтатай байнь тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Республикын үргэн ехэ талда дайда дээрэ олон мянгаад үхэр мал Һүрэгөөрөө бэлдэжэ ябанад. 1940 онтой жишээлбэл үнгэргэгшэ 1943 онодо эдуу малаймнай тоо толгой нэмэгэн байна гэбэл: эбэртэ томо мал 105 процент, хони ямаад 111 процент, гахай 102 процент нэмэгэн байгаа. Колхозно малай нэмэхэтэй хамта тэрээндэ хэрэгтэй нэмжэлэй үбэ тэжээл улам ехөө абтана. 1943 онодо хадаалан сабшаан хадалангай газар 100.000 гектар хүртэр, силос даралга 71.000 тонно хүртэр нэмэгэн байна.

Городской выставкые улад зон тон ехэгэр Һонирхожо харанад. Түрүүшын үдэш выставкэдэ хабаадагшад ба айлшадта концерт хэгдэнэн байна.

Комсомолецууд болбол фронтовигуудай үхибүүдтэ туһалка

Улаан Армийн 26-дахи ойдо үргэмжэлэгдэн болгон манай республика дотор фронтовигуудай бүлэнэртэ туһа хүргэхэ гэйнэн Һара үнгэргэгдэжэ байна.

Энэ шухала хүдэлмэридэ бүхы комсомолецууд халуунаар хандана. Жишээлбэл: Кударын аймагай комсомолецууд (ВЛКСМ-эй райкомой секретарь нүхэр Убеева) фронтовигуудай үхибүүдтэ туһалха фондло 11 мянган түхэрит суглуулба. Мүн Үлээтын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой комсомолецууд (секретарынь нүхэр Жаргалова) 2.500 түхэрит мүнгэ, 23 килограмм ороһо, 12 килограмм мяха, 30 килограмм Һү бэ бусад зүйлнүүдые суглуулба. Энэ колхозой эдибхитэй комсомолец нүхэр Банзаракцаев 600 түхэрит мүнгэ үгэбэ. Тэрээнэйнэ гадна тус аймагай комсомолецууд фронтовигуудай үхибүүдтэ 2.000 шахуу бэлэгүдые бэлдэхэжэ байна. Бэлэг буридэнь пряник, гарай пулаад, тетрадь, карандаш дулаан бээлэй хэжэ үгэхэ̂р комсомолецууд хэлсэбэд.

Мүн туһламжада хэрэглэнэн, олон үхибүүдтэй фронтовигуудай бүлэнэрэ туһа үзүүлжэ, комсомолецуудай үүсхэлдэр 30 ямаа үгтэхэ̂р хараалагдаба.

Хорином аймагай комсомолецууд Кударынхидаа нэгэшье дутуугүй фронтовигуудай үхибүүдтэ туһа үзүүлнэ. Мүнөө аймат дотороо комсомолецууд тус хэрэгтэ 7 мянга шахуу түхэрит мүнгэ, 75 килограмм мяха, 50 килограмм ороһо суглуулаад байна. Мүн суглуулагдаһан хартаабхаар Һургуулинуудай пэргэдэ огород тариха гэжэ шинидэбэ.

Харин Прибайкальска аймагай комсомолецууд (ВЛКСМ-эй райкомой секретарь нүхэр Преймак) энэ шухала хэрэгээр мүнөө хүртэр ямаршье хүдэлмэри ябуулаагүй. Өөрөө нүхэр Преймак болбол манай аймагта иимэ хүдэлмэри үнгэргэгдэжэ шадагдахагүй гэжэ мэдүүлнэ. Хүдэлмэридээ иимэрэ хандажа байхаа ямаршье хүдэлмэри урагшаа ябахагүй гэжэ нүхэр Преймак ойлгохо ёһотой.

Е. РИНЧИНОВА.

Анхаралаа табина

Иниг дурата нүхэрэйнгөө Улаан Армидаа мордоходонь нүхэр П. И. Мозайтесь болбол бишиихан үхибүүдэрээ үлеед байхалаа саашалаа яажашье ажаһуухя бэлэйб гэжэ Һанаашархажа үлее бэлэй, гэбэшье. Улан-Удын Городской районой ажалшадай Советэй гүйсэдхэхэ комитедэй дэргэдэ фронтовигуудай бүлэнэртэ туһаламжа үзүүлхэ таһаг фронтовигуудай бүхы бүлэнэртэй хамта нүхэр Мозайтесьта халуун туһаг үзүүлжэ захалаа Һэн.

Мүнөө нүхэр Мозайтесай 6 Һарын турша соо тон хүндөөр үбэдөөд байхадань нэгэшье түлеэгээр дутаагүй, байгаа. Мүн үхибүүдтэнь халуун анхарал табигдана. Һаяхан нүхэр П. И. Мозайтесьта 400 түхэрит мүнгэ, 2 паар валенка үгтэһэн ба 2 хубүүдынь ажалла оруулагдаа.

М. РИНЧИНОВА.

Прибайкальска аймагай Усть-Баргажанай сельсоведэй Максимиха тосхондо ажаһуудаг ангуушан Анна Алексеевна ЛИПАНОВА. Энэ болбол 1943 ондо ангай арба туршажа, 1902 тухэригэй олзо олоһон байха юм.

Элдэб һонинууд

Эрхим ангуушад

Һаяхан Сэлэнгын аймагай ангуушад олзо ехэтэйгээр тайгаһаа бусабад.

Ангуушан нүхэр Шапов январь Һарада 2.700 түхэриттэ ангай арһа тушаба. Мүн ангуушад нүхэд Лукерья Какорина, Тимчинов, Думнов гэгшэд даалгабараа 130—160 процент хүртэр дүүргэнэ.

—o—

„Труд" артелийн амжалта

Улан-Удын «Труд» гэжэ артель 1944 оной январь Һарынгаа түсэбые үлүүлэн дүүргэбэ. Сабхи ехо цех 30.000 түхэрит продукци гаргаа. Түсэбынь 24.000 түхэриг юм. Хубсаһа ехо цех 105 мянган түхэриттэ продукци гаргажа 29.000 түхэрит түсэбнее үлүү үгэбэ. Мүн малтай ехэ цех Һайнаар хүдэлмэрилнэн байна.

—o—

Патриотическа үүсхэл

Баруун Украйнын партизануудта мартын 8-ай Һайн үдэрлэлгэдэ бэлэгүдые эльгээхэ гэйнэ үүсхэл Бичурын аймагай центрэй амбулаториин хүдэлмэришэд гаргаа.

Тэдэнэй патриотическа үүсхэлые дэмжэхыень манай республикын бүхы ажалчидта хаяадаба.

—o—

155 килограмм мед нэмэлтэ түлбэри абаба

Мухаршэбэрэй аймагай «Победитель» колхозой зүгынэ нүхэр Аксиния Даниловна Сорокоумова үнгэргэгшэ жэлдэ 39 зүгын үүрхайнаа 21 центнер мед, 30 килограмм воск суглуулнан байна.

Тэрээнэйнгээ түлөө 155 килограмм мед нэмэлтэ түлбэри абаба.

—o—

Гүрэндөө тариа худалдана

Кабанскын аймагай Посольско сомоной колхозуудай колхознигууд фронтдоо туһаламжа хүргэжэ гүрэндөө тариа худалдана.

Чкаловай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд гүрэндөө 480 пүүд тариа худалдаба. Мүн «Байкал» колхозой колхознигууд 40 центнер тариа худалданхай.

—o—

Верын зориго

Улан-Удын металлширпотреб заводой шудхалгын цехын шишельница нүхэр Вера Антоновна Улаан Армийн амжалтануудта хаяюу болгон хоер хүнэй ороондо хүдэлмэрилхэб гэжэ уялга үгэнэ.

—Нэгэ нормынь өөрынгөө түлөө, нүгеедэ нормынь фронтдо оношоон нүхэрэйнгөө түлөө дүүргэхэб, — гэжэ Вера хэлэдэг. Тиигээд Вера болбол комбайнын «Эберта» гэжэ гэнжые шудхахадаа үдэр бүри даалгабаряа хоер дахин, заримдаа хоерһоо үлүү дүүргэдэг байна.

—o—

1944 онэй сэрэгэй малог түлэлгые дүүргэбэ

Зангрийн аймагай Дээдэ-Илькын сомоной Сталинай, Молотовой, Кировэй нэрэмжэтэ колхозуд «СССР-эй 1944 оной түрүнэй бюджет тухай нүхэр Зверевэй элидхэл хэлсээд, сэрэгэй налогой 1944 оной түлбэрие болзорһоонь урид түлэжэ дүүргэбэ. Мүн тэрэшэлэн Доодо-Илькыне сомон сэрэгэй налогой 50 процентыень суглуулаад байна. Зүгөөр, тус сомоной Сталинай, Ждановай нэрэмжэтэ колхозуд 100 процент налогоо түлэжэ дүүргэбэ.

—o—

„Манай басаган" гэжэ зүжэг табигдаба

Сэлэнгын леспромхоздо нүхэр Клавдия Солдатовагай хүтэлбэри доро модо отолгоһодой драматическа кружок эмхидхэгдэнэн байна

Үнгэрэгшэ замаралтын үдэр тус кружогойнхи «Манай басаган» гэжэ зүжэг харуулба. Мүн нүхэд Мария Пельнина, Полторская, Радикольцева гэгшэд луугуудые дуулажа һонирхуулба.

ХИЛЫН СААНА

Италидахи дайнай ябуулганууд

ЛОНДОН, февралиин 13. (ТАСС). Италиялга байгаа союзнигуудай сэрэгүүдэй главна ставкын дүмжуулхынь хэдаа, Кассино ба бусад районуудта дайсанай үсэл нэгэрүү эсэргүүсэлтэ хэжэ байгаашье Һаань, американскэ 5-дахи армийн частьнууд нэгэ багэ урагшаа дабшаба. Энэ ба главна фронтын бусад участогуудта дээрэ дайсанай хэйэн контратакануудыг сухарюулан сохигдоо.

Американскэ 5-дахи армийн фронт дээрэ Анцио шадар миил нютагай удхашнартай байдааннууд болоһон байна. Энэ фронтын центральна участок дээрэ нэгэ пункт 3 дахин гарһаа гарта орожо байба. Англійскэ 8 дахи армийн бүхы фронт дээрэ патрульнууд олон тоого атакануудые хэбэ.

Үсэгэлдэр бомбардировщикууд плацдармын оршоодо дайсанай сэрэгүүдэй бөөгнэрхэ ябадалта асэргүүсэлэн добтолгоо хэбэ. Кампо Леон болон Чечиньи шадар түмэр харгыда добтолгооууд хэгдэв.

Союзнигуудай самолетууд Дункалда нутагай оршоодо 500 дахин самолетонууд ньтэ хэйэн байна.

Англійска авиацийн добтолгонууд

ЛОНДОН, февралиин 13. (ТАСС). Англійскэ авиацийн министерствын мэдээсэхэнь хадаа, февралиин 12-ой Һүнэ англійскэ бомбардировочно авиацийн самолетууд урда Франциля ба баруун Германида байгаа эдэбэн объектнуудые атаковалнан байгаа. Февралиин 12-ой үдэш хойто Франциля байгаа, мүн Бискайскэ буланда сэрэгэй объектнуудта добтолгоо үедэ дайсанай 5 самолет үгы кэгдэнэн байна. Тиихэдэ англійскэ авиацийн нэгэ самолетоо гэйнэн байгаа.

США-гэй Номгон далайн флодто шэнэ томилгонууд болоо

НЬЮ ЙОРК, февралиин 14. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентствын вашингтонско корреспондентын мэдээсэнэй ешоор, США-гэй номгон далайн флодой атаарай сэрэгэй хүсэнүүдые командалагшье вице-адмирал Тауэрс гэгшэ Номгон далайн флодые командалагшын орлогшын түшаалда томилогдоо. Вице-адмирал Тауэрсыя ороондо контр-адмирал Паунелл гэгшэ томилогдоһон байна.

Белоруусска партизануудта гитлеровскэ генерал Гартенштейн гэгшые абаба

СТОКГОЛЬМ, февралиин 13. (ТАСС). «Афтонтидингэн» гэжэ Шведскэ газетэ болбол СССР-тэй сэрэгүүдэй генерал майор Вильгельм Гартенштейн гэгшэ Белоруссида партизануудтай дайлалдаха үедэ шархаһаһан Һэрэгээ үхэбэ гэжэ мэдээсэнэ. Энэ хадаа Һүүлэй хоер неделя соо алагдаһан 4-дэхи немецкэ генерал болоно.

Авиацийн ябуулганууд

СТОКГОЛЬМ, февралиин 14. (ТАСС). «Афтонтидингэн» гэжэ шведскэ газетэ мэдээсэхэнь хадаа, февралиин 11-эй Һүнэ союзнигуудай авиацийн Берлиндэ добтолгоо үедэ 4 тонно шахуу хэмжээтэй нэгэ бомбо Александер-штрассе дээрэ байгаа казарма худар тудажа унаһан байгаа. Тэндэ 1.000 гаран хүн алагдаһан байна. 2 километр тухай холуур тойрон тус казармые сэрэгээр бүйэлнэн байна.

Папын зунай бууса немецүүдэй бээ далдалха газар болобо

ЛОНДОН, февралиин 13. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулхань хадаа:

«Хойто Африкада байгаа союзнигуудай сэрэгүүдэй главна штаб болбол Рим Шадар Папын зунай бууса байһан Кастель Гандольфо гэгшэ дайн байдаанай газар болоо гэжэ тоолгодохо ёһотой гэжэ мүнөөдэр радиогоор тунхаглаһан байна. Тэндэ немецкэ сэрэгэй хүсэнэй нэлээд ехээр сугларанхай.

Дайсанай ажа ажидарлай шухала объектнуудые энэ нютагта биэ болоод байбал тэдэнь бомбодолгодо ороохо юм гэжэ тус мэдэлгэ соонь хэлэглэнэ.

Рейтер агентствын тусхай корреспондентын мэдээсэлэй ешоор, январиин 21-дэ союзнигуудай истребитель-бомбардировщикуудай немецүүдэй главна штабые хаа Һамна бомбодоһон Фрискатийнаа Кастель Гандольфо гэгшэ 5 милиин газарта байдаг юм. Энэ район союзнигуудай авиацийн добтолгодо ороохогүй юм гэжэ мэдээд байхадаа немецүүд тэрэ нинне бээдээ туһатайгаар Һамбашалха гэжэ ороодоһон байгаа.

ЗАРЛАЛ

Мүнөөдэр, февралиин 16-да үдэшын 8 часта Горпарткабинетэй лекционно залсоо (Советүүдэй 2-дохи Байшан) марксизм-ленинизмын үдэшын университетэй эзлжэ̂тэ заняти болохо.

Университетдэ Һурагшад аргагүй ерэхэ ёһотой.

ВКП(б)-гэй ГОРКОМ.

Харюусалгата редактор
Ц. Г. ГАЛСАНОВ.

Малай үбэлжэлгые эрхимээр үнгэргэхэ!

Дайн сэрэгэй үеын хүндэ хүшэр байдалтай ушарһаншье мүрөөр, манай республикын колхозууд 1943 ондо малайнгаа тоо толгойе, илангаяа хони ямаанай, үхэрэй талаар горьтойхоноор олошоруулба гээшэ. Хүдөө-ажахын бүхы хүдэлмэрие амжалтатайгаар үнгэргэсэнгөө хажуугаар Сэлэнгын, Закаменай, Хэжэнгын, Яруунын, Мухоршэбэрэй аймагуудай колхозууд 1943 ондо хамтын малажалые хүтэлүүлхэ хэрэгтэ шэнэ амжалтануудые туйлаһан байна.

Малажалай продукт гүрэндөө тушааха талаар республикын колхозууд үялгануудаа үнэн сэхээр, өөнэдынгөө хүндэтэ үүлгэнүүдые мартажархиһан байха юм. Партийна өхин организацийн секретарь нүхэр Галычкин болбол агитаторнуудайнгаа дунда семинар, хөөрэлдөөнүүлые үнгэргэдэггүй. агитаторнуудай хүдэлмэрие сат үргэлжэ шалгаха. тэдэнэй хүдэлмэридэ туһалажа үзүүлхэ ябадалые бэлүүлдэггүй, эдэ шухалын шухала хүдэлмэрие тоодоггүй зэнгэлгэй байгаа.

Верховно Главнокомандлагшна Советскэ Союзай Маршал нүхэр Сталинай «Советскэ Союзай Өөгэ ороно хамгаалгын агуурхэ дайн тухай» номые өндөхи өдөлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад үнэгэлгөөр шудалдаггүй байхаһаа гадна, тус партийна организацийн коммунистнуудые эдэ түүхэтэ номые хангалтагүйгөөр шудалжа байнад. Үнгэрэгшэ 1943 оной июурта тус партийна организацийн дэргэдэ байгуулагдаһан кружогой занятие ородоо 3—4 дахин үнгэргэгдэхэ зуурда олонхи коммунистнуудынь ородоошье занятида хабаадалсаагүй байнад. Эдэ занятие үнгэргэхэдээ ВКП(б)-гэй айкомой пропагандта ба агитацийн тэ[illegible]газар Һайшаагдаһан тематикын ешоор үнгэргөөгүй. харин өөнэдөө мэдэдэ багаэрэгэ хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэжэ, эдэ шухала хэрэгые хайша хэрэгээр дүүргэдэг байгаа. Өлдэхи коммунистнуудые өөнэдынгөө идейно-политическэ мэдэрэлые дээшэлүүлхын түлөө зааханшье Һаналта табигдагүй байһан баримтануудые элирүүлдэдэг.

Мүн тэрэшэлэн, өндөхи комсомольско организацинуудые өөнэдынгөө хүндэтэ үүргэнүүдые тон багаар бөелүүлнэ гээшэ, иманга комсомольско организацийн хүдэлмэрилэ партийна хүтэлбэри үүгэдэг.

Гэхэ зуура, эдэ партийна организацинуудые өөнэдынгөө хүндэтэ үүргэнүүдые муугаар эрхилдэг байна. Иимэ байдалыень Һаяхан партийн айкомой хүдэлмэрилэгшэд шалгалта хэжэ эдэрүүлэһэн байна.

Түбхын түрүүндэ, 16-дахи станцийн дэргэдэхи партийна өхин организаци (парторганизацинь секретарь нүхэр Галычкин) партийно-политическэ хүдэлмэрие үргэн нинтэ хүдэлмэришэдэй болон өлбахаагшадайнгаа дунда тон хангалтагүйгөөр эрхилдэг Коллективэйгээ членүүдэй дунда политическэ темээр хөөрэлдөөнүүдые болон элидхэлнүүдые үнгэргэлдэггүй. Өндөхи агитколлективэй хүдэлмэри тон муугаар эрхилэгдэхэһэн гадна, өдөрөй агитаторнуудынь